

GENOCÍDIUM 100.

Az örmény néptárs 100. évfordulójának szentelt emlékév első, egész estét betöltő eseménye volt 2015 március 1-én 16 órakor a Kiállítás és Emlékműsor a Budavári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat rendezésében. Az örmény Himnusz nyitotta meg és a magyar Himnusz zárta az emlékezést.

Szomorú és mégis méltóságteljes volt a nagyszámú közönség arca, akik a kiállítás megtekintése után helyet foglaltak a Városháza Aulájában. *Várady Mária* üdvözölte a megjelenteket, Budavár polgárait és a főváros minden kerületéből érkezett képviselőket, megkülönböztetett szeretettel köszöntve *Sediánszky János* író-t, rádiós személyiséget, Budavár korábbi alpolgármesterét.

Sediánszky János

1915 április 24-e véres nap volt a törökországi örmény népcsoport számára, a megszervezett néptárs kezdete. Ősi *saragan* hangja csendült fel, és mi gyertyát gyújtottunk az áldozatok dokumentumfotói előtt. Döbbenetes, hogy mindez igaz. A száraz történelmi tények

Sasvári-Merza Krisztina képviselő tiszta hangján szólaltak meg, majd ezt váltották a felkavaró irodalmi alkotások *Varga Tamás* színművész mély, megrendítő előadásában, valamint örmény siratók *Várady Mária* átélte, lélekszorító éneklésében. *Hovhannesz Tumanjan*, *Gevork Emin*, *Avetik Iszahakjan* és *Lászlóffy Aladár* versei vallottak az öldöklés borzalmairól.

A közönség figyelmes szeretete övezte a kiállítást megnyitó *Sediánszky Jánost*, aki az öt jellemző precízitással emlékezett örményországi látogatására, a tragédiát túlélő utódok töretlen hitére. Felelevenítette találkozását *Szilva Kaputikjan* örmény költőnővel, ki nek gyönyörű szavait idézte: „*Miért préseltetek annyira össze, hogy igazgyöngyökké váltunk mindannyian?*” A hajdani Nagy-Örményországból az évszázadok szenvedései után a mai Örményország „épp csak egy könnycsepp”. **Emlékezés és figyelmeztetés** volt a megnyitóbeszéd célja, hogy ne fordulhasson elő az, ami az örmény néppel történt.

Fájdalom és remény, máig lüktető életmény és megidézett történelem újra élt

Fájdalom és remény, máig lüktető életmény és megidézett történelem újra élt

e kiállítás-megnyitó előadásban. Bízunk benne, hogy *Sediánszky János*, Budavár díszpolgára a jövőben is elfogadja meghívásunkat és ily kedves szép szóval emlékezett minket a 800 éve elhagyott örmény hazára.

Ezután a keresztény örmények mártíromságára emlékezünk *Rainer Maria Rilke – Kazimir von Pászthory: Ének Rilke Kristóf zászlótartó szerelméről, haláláról* című egyszemélyes operájával. Az oszmán birodalom európai hódításai idején történt szakrális gyilkosság balladáját hallhattuk *Várady Mária* színművész és *Szilasi Alex* zongoraművész kiforrott, erőteljes, nagyhatású tolmácsolásában. *Szöke István* rendező szélső határokat ostromló avatott munkája nyomán. Helyettünk *Rainer Maria Rilke* mond ítéletet az ellenségről: „*török ebek.pogány kutyák*”, jelezve, hogy a hazáját védő harcos kész életét is feláldozni szereteteiért. Hosszan tartó, elismerő taps jutalmazta az izzó sodrásban megjelenített ritka zenei élményt.

A műsor végén az elnök megköszönte a Budavári Önkormányzat és különösen *Dr.Nagy Gábor Tamás* polgármester úr támogatását, hogy méltó helyen, a budai Városháza ódon oszlopai, szobrai közt indítottuk el a Genocídium emlékműsorok sorozatát.

Köszönjük az Örmény Katolikus Lelkészség, *Zakariás Antal Dirán* segítő-kész támogatását és *Sebestény Krisztina* művészettörténész önzetlen munkáját.

Az emlékműsört agapé követte, ahol a közönség újabb tagokkal bővült, a megidézett örmény felmenőknek köszönhetően.

Köszönet illeti a szíves szóval kínáló *Szűcs Enikő* képviselőt figyelmes munkájáért, a kiállításban nyújtott közreműködésért.

A Budavári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat képviselői és közönségük felemelő, megnyugvást és békét sürgető emlékezéssel tisztelegtek az 1915-ös Örmény Genocídium áldozatai előtt.

Várady Mária

A Budavári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Genocídium műsorának szereplői:
Várady Mária színművész
és Szilasi Alex zongoraművész

Alul balról:
Várady Mária színművész,
Sasvári-Merza Krisztina műsor-
vezetőként és
Varga Tamás színművész

Dr. Garda Dezső

Az örmény népirtásról

Az örmény Genocídium a köztudatban

Az a történelmi bűn, amelyet ma örmény népirtásként ismerünk, a köztudatban „a huszadik század első népirtása”-ként él a köztudatban. Az örmény néppel szem-

a közvélemény évtizedeken keresztül viszonyult, és részben viszonyul a mai napig az örmény népirtáshoz és mindahhoz, amit e fogalom a lehető legtágabb értelemben magába foglal.

ben 1894 és 1923 között elkövetett bűnök ugyanis teljességgel kimerítik a népirtás fogalmát.

Az örmény népirtást gyakran emlegetik „elhallgatott népirtás”-ként is. Ennek magyarázata abban a kevés figyelemben, néha szándékos mellőzésben, figyelmen kívül hagyásban vagy éppen tagadásban rejlik, amivel, különböző mértékben és okokból, a történetírás, a politika és

A kisázsiai örménység helyzetének alakulása

Az 1915-ös évi katasztrófa okainak, előzményeinek feltárásához vissza kell mennünk a történelmi időben. A XI-XV. századokban a Kis-Ázsiában létező Kis-Örményország, nagyszámú örmény otthonát, államalakulatát jelentette. A XV. században Kis-Örményország és ezzel az itt